

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 13 mars 1934 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gäldande i vissa fall ur kyrkofonden av understöd i anledning av olycksfall i arbete å skogar till sådana ecklesiastika boställen, som avses i 1 § ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932.

Genom en den 1 februari 1934 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 86, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen att för sin del medgiva, att understöd, som tillerkänts eller må vardas i vederbörlig ordning tillerkända personer på grund av olycksfall i arbete före den 1 maj 1933 å skogar till sådana ecklesiastika boställen, som avses i 1 § ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932, må gäldas ur kyrkofonden, i den mån de ej redan enligt gällande bestämmelser kunna bestridas ur nämnda fond.

I fråga om de skäl som ligga till grund för förslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Genom ikraftträdandet den 1 maj 1933 av den nya ecklesiastika boställs-lagstiftningen har domänverkets förvaltningsuppgift beträffande de i ecklesiastik boställsordning omförmälda boställen överflyttats, i fråga om löne-boställen, å vederbörande pastorat samt, i fråga om allmänna kyrkohemman, å vederbörande stiftsnämnd.

Den förändrade förvaltningsordningen innebär, bland annat, i avseende å skogen, att de förvaltningskostnader, som enligt den tidigare gällande ordningen bestredos av kyrkofondens medel, oavsett de särskilda skogarnas bruttoinkomster, numera skola för löneboställena gäldas beträffande varje särskild skog av det pastorat, för vilket bostället utgör avlöningstillgång. Å de allmänna kyrkohemmanen åter skola dessa förvaltningskostnader jämlikt stadgande i 6 § kyrkofondslagen alltfört — men särskilt för varje skog — gäldas av kyrkofonden.

Fråga har emellertid uppkommit angående sättet för gäldande för tiden från och med den 1 maj 1933 av viss förvaltningskostnad för dessa boställen, nämligen dels av en till en f. d. kronojägare å ett allmänt kyrkohemman genom Kungl. Maj:ts beslut den 19 mars 1926 beviljad pension ur kyrkofonden och dels av olycksfallsersättningar och livräntor, som tillerkänts vissa personer på grund av olycksfall i arbete före den 1 maj 1933 å skogar, hörande till ifrågavarande boställen. Sagda utgifter hava intill nyssnämnda tid utgjorts av domänstyrelsen med av ämbetsverket omhändertagna kyrkofondsmedel.

Genom beslut den 28 april 1933 anbefalldes domänstyrelsen att verkställa och till Kungl. Maj:t inkomma med utredning och förslag angående gäldandet efter den 1 maj 1933 av berörda utgifter. Till åtlydnad härav har styrelsen med skrivelse den 8 juli 1933 såsom utredning i ärendet överlämnat tre skrivelser bilagda förteckningar.

Enligt dessa förteckningar utgå understöden med följande belopp, nämligen

omförmälda <i>pension</i> till en f. d. kronojägare å ett allmänt kyrkohemman	kronor 1,368: —,
varå beräknas dyrtidstillägg, som för närvarande uppgår till omkring	» 200: —;
<i>livräntor</i> enligt vederbörliga beslut av riks försäkringsanstalten, tillhopa	» 3,582: 19,
varav 171 kronor 67 öre belöpa å en arbetare, som skadats å ett allmänt kyrkohemman; samt	
<i>andra av riks försäkringsanstalten tillerkända olycksfallsersättningar</i> , som icke slutligt reglerats före den 1 maj 1933, tillhopa	» 374: 50,
varav 42 kronor 40 öre belöpa å en likaledes på ett allmänt kyrkohemman skadad arbetare.	

Olycksfallsersättningarna avse redan utgivna sjukpenningar, ersättningar för behandling och läkarintyg m. m.; krav på ytterligare sådan ersättning kunna i vissa fall emotses.

I avgivet utlåtande har *kammarkollegium* ifrågasatt, huruvida icke utredning borde verkställas, huru i varje särskilt fall utgående understöd borde bestridas. I händelse åter Kungl. Maj:t ej skulle finna skäl härför, tillstyrkte kollegiet meddelande av föreskrift att fullgörandet av utbetalningen av berörda understöd skulle, då fråga vore om kostnad som hänförde sig till allmänt kyrkohemman, åligga kyrkofonden, samt i avseende å kostnad, som hänförde sig till skog till löneboställe, åligga vederbörande pastorat att såsom annan förvaltningskostnad bestridas av vederbörande boställes medel; och borde Kungl. Maj:t tillika förklara sig vilja på ansökning i

förekommande fall i händelse av fog bestämma annorledes rörande utgifternas bestridande.

Utlåtande i frågan har även avgivits av *statskontoret*, som anført, att de pensioner m. m., om vilka här vore fråga, för framtiden syntes böra bestridas av kyrkofondens medel och utbetalningarna verkställas av statskontoret såsom förvaltare av nämnda fond. Då kyrkofondslagens bestämmelser om utgifter, som skulle av kyrkofonden gäldas, emellertid icke ansetts kunna utan vidare medgiva bestridande av utgifter av nu förevarande slag, vore särskilt stadgande i lagen erforderligt.

Föredragande *departementschefen* anför i propositionen, bland annat:

För min del vill jag ansluta mig till statskontorets uppfattning, att jämväl dessa utgifter, som successivt komma att minskas till dess de inom en relativt begränsad tid helt upphöra, alltfört böra bestridas av kyrkofondens medel. Att i enlighet med vad kammarkollegiet ifrågasatt fastställa, huruvida i det enskilda fallet vederbörande pastorat eller kyrkofonden rättvisligen bör utgöra understöden, torde bliva vanskligt och tillika medföra betydande utredningsarbeten. Då därjämte i det övervägande antalet fall, även om vederbörande pastorat i första hand skulle åläggas gälda desamma, kyrkofonden genom ökade tillskott till pastoratet i allt fall slutligen komme att få bära utgifterna därför, anser jag starka skäl tala för statskontorets förslag. Då dessutom de ecklesiastika löneboställenas normalavkastningsvärdet redan äro fastställda, skulle det medföra avsevärda praktiska svårigheter om pastoraten nu ålades att i första hand gälda dessa utgifter, vilka i så fall skulle belasta boställsavkastningen.

Ifrågavarande understöd, i den mån de ej avse allmänna kyrkohemman, torde såsom statskontoret angivit icke med kyrkofondslagens nuvarande avfattning utan vidare kunna utgöras av kyrkofonden. Med hänsyn till utgifternas tillfälliga karaktär finner jag det ej erforderligt att föreslå ett särskilt lagstadgande om deras bestridande ur kyrkofonden, utan torde ett medgivande härom av riksdag och kyrkomöte vara tillfyllest.

Utskottet har vid sin granskning av propositionen icke funnit anledning till erinran mot densamma och får alltså hemställa, *Utskottet.*

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 mars 1934.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Klefbeck, Bissmark, Larson* i Lerdala, *Norling, Öhman, Wijkström* och *von Heland*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* och *Hedlund* i Östersund, fru *Östlund*, herr *Johanson* i Huskvarna, fröken *Wellin* samt herrar *Björling, Gardell* i Stenstu och *Hermansson*.
